

Pravljenje tema za Joomla! 1.0.x & Mambo 4.5.2.x – v1.0

Iako na prvi pogled može delovati zastrašujuće, posao pravljenja Vašeg ličnog dizajna za Joomla!/Mambo CMS je zapravo veoma jednostavan. Za rad će nam biti potreban bilo koji uređivač teksta. Da, već možete pretpostaviti da ovo uputstvo ne predviđa napredno grafičko okruženje već poznavanje HTML-a i CSS-a. Za sve one koji žele da koriste bogata grafička okruženja kakvo je Dreamweaver postoji dodatak za isti pod imenom Mambo Stand Alone Server [MSAS].

Prvi korak će svakako biti da izaberemo šta će nam biti tema ovog rada. Iako mi je namera bila da za primer koristim grafički bogat sajt kakav je <http://www.debris-files.net/> ipak sam se odlučio da za ovu priliku uradim jedan sajt od nule kako bi i najveći početnici videli kako se priprema CSS datoteka za Joomla!/Mambo temu. Osnovna ideja je da sve ostane što je jednostavnije moguće. Tema našeg Joomla! sajta će biti fan sajt za novi film **Final Fantasy VII: Advent Children**. Krenimo onda...

1.0 Osnovna podešavanja

Kao što sam već napomenuo, Joomla! koristi jako dobar i jednostavan sistem kao rešenje za izgled sajta. Nema gomile konfiguracionih datoteka i nema nerazumljivog koda. Sve što je potrebno da se uradi jeste pravljenje jedne jedine datoteke koju ćemo nazvati index.php, definisanja eksterne CSS datoteke i pravljenje potrebnih slika. Ja ću se zadržati na delu koji se odnosi na kod. Najbolji način da naučite kako nečiji kod radi jeste da ga pažljivo pročitate. Verujem da će mnogima koji malo bolje poznaju HTML već ovde biti jasno kako da sami naprave svoje stranice.

Pošto ste uspešno instalirali svoj Joomla! softver idite u direktorijum sa instalacijom. Tamo ćete videti direktorijum koji nosi ime [templates](#). U njemu ćete videti još dva direktorijuma. To su već gotovi šabloni koji će nam poslužiti kao osnova za naš. Pogledajmo njihov sadržaj. Primer će nam biti rhuk_solarflare_ii direktorijum. Unutar njega možemo videti dva dodatna direktorijuma - css i images. Jedan će sadržati eksternu CSS datoteku dok će drugi, logično, čuvati sve slike koje ćemo koristiti. Tu možemo videti još tri datoteke. Jedna je index.php koji će nas kasnije najviše zanimati, templateDetails.xml i slika sa ekstenzijom PNG. XML datoteka sadrži podatke o tome ko je autor teme, kontakt autora, ime teme i sl. PNG datoteka sadrži umanjeni prikaz izgleda sajta. To je će se prikazivati na spisuku mogućih tema kada u Joomla! uđete kao administrator ili, ukoliko je omogućeno da korisnici sami menjaju izgled sajta, na spisku postojećih tema.

Vratimo se sada u templates direktorijum. Naš prvi zadatak će biti da kreiramo jedan prazan direktorijum za našu temu. To će u ovom slučaju biti [/templates/final/](#). U njemu ćemo kreirati dva direktorijuma - css i images.

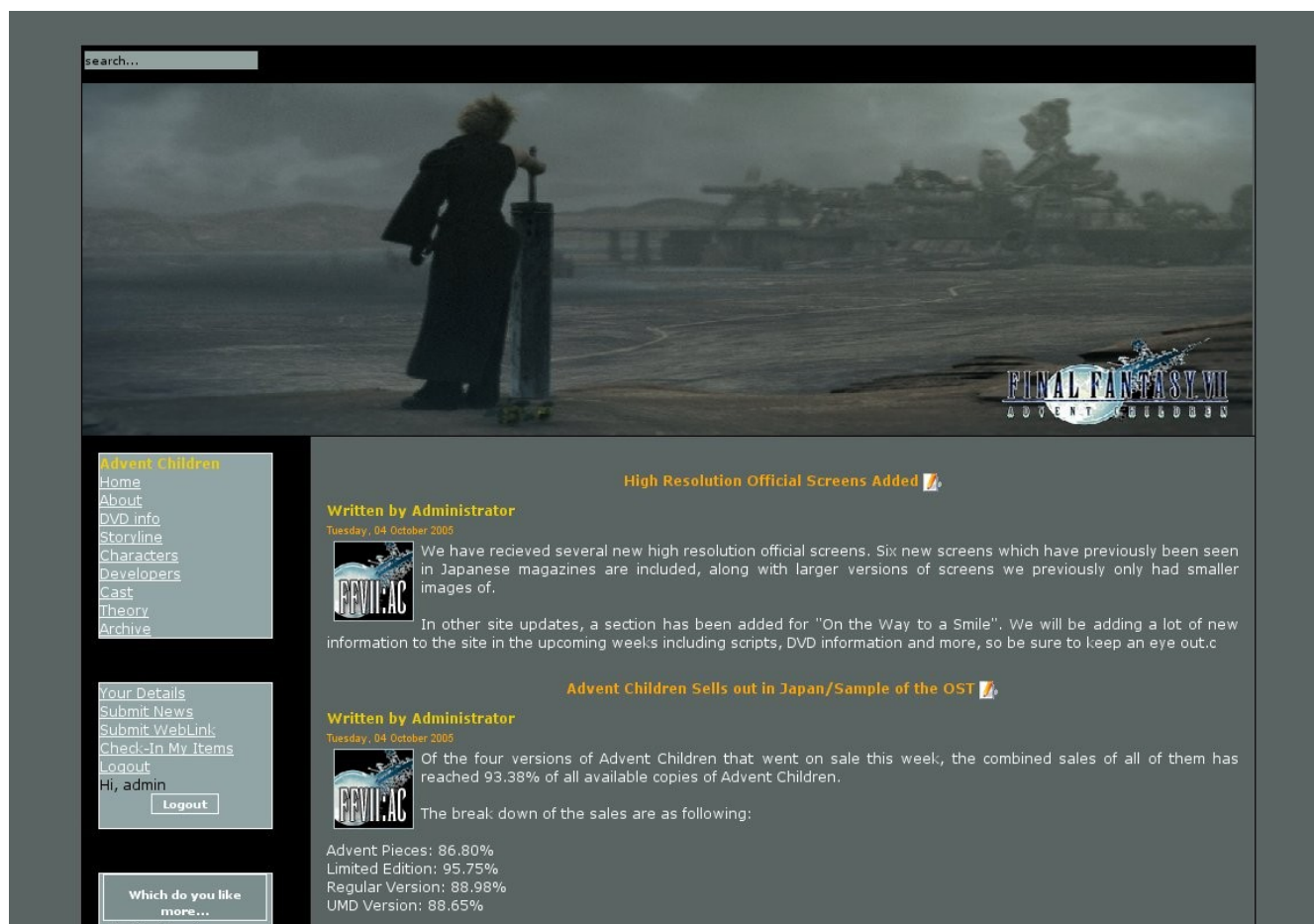
Napravimo za početak templateDetails.xml. Evo kako će on izgledati za projekat koji ja radimo:

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<mosinstall type="template">
  <name>Advent Children</name>
  <creationDate>07/08/2005</creationDate>
  <author>Spookhouse Inc.</author>
  <copyright>BSD Licence</copyright>
  <authorEmail>markom@joomlaserbia.com</authorEmail>
  <authorUrl>www.joomlaserbia.com</authorUrl>
  <version>1.0</version>
  <description>Template for Advent Children
Project</description>
  <files>
    <filename>index.php</filename>
  </files>
  <css>
    <filename>css/style.css</filename>
  </css>
</mosinstall>
```

Ovaj XML dokument koji smo kreirali omogućava Joomla! Softveru da zna gde se na serveru nalaze određene datoteke te da ih uspešno instalira.

Ovo uputstvo ne pokriva grafički dizajn te taj korak preskačemo. Pretpostavljamo da je grafički dizajner već uradio svoj posao te da je naš final/images/ direktorijum već pun pripremljenih slika. Pošto znamo kako treba da izgleda naš sajt možemo da počnemo sa slaganjem HTML koda i pripremom index.php stranice.

Kao što sam već napomenuo za rad na šablonu za Joomla/Mambo će biti potrebno poznavanje HTML-a i CSS, posebno ovog drugog. Cilj nam je ovo:

1.0.1 Pozicioniranje modula

Kako do cilja može dovesti mnogo sredstava probajmo da naš proizvedemo sa što manje istih. Osnovna stvar koju svako ko želi da napravi sopstveni šablon za Joomla/Mambo jeste pozicioniranje i pozivanje modula. Pogledajmo jedan poziv modula:

```
<?php
    mosLoadModules ( 'left' );
?>
```

Ovo je kod koji poziva levi meni. Ali ne samo njega već i deo za prijavljivanje/registrovanje korisnika, RSS sindikaciju i sl. A šta ako mi jednostavno ne želimo da RSS bude ispod menija već negde drugde? Naravno, postoji rešenje i za to. Svaki modul u suštini dobija poziciju tj. način na koji će biti raspoređen na sajtu. U Admin panelu izaberite iz menija **Modules/Site modules**. Primetićete da se pored kolone Access nalazi kolona Position.

Module Manager [Site]

- Select Position - - Select Type -

Filter:

#	☐ Module Name	Published	Reorder	Order	Access	Position	Pages	ID	Type
1	☐ Banners			1	Public	banner	All	18	mod_banners
2	☐ Main Menu			1	Public	left	All	3	mod_mainmenu
3	☐ User Menu			2	Registered	left	All	2	mod_mainmenu
4	☐ Other Menu			2	Public	left	All	31	mod_mainmenu
5	☐ Login Form			3	Public	left	Varies	4	mod_login
6	☐ Syndicate			4	Public	left	Varies	5	mod_rssfeed
7	☐ Statistics			4	Public	left	None	7	mod_stats
8	☐ Template Chooser			6	Public	left	Varies	10	mod_templatechooser
9	☐ Archive			7	Public	left	None	11	mod_archive
10	☐ Sections			8	Public	left	None	12	mod_sections
11	☐ Related Items			9	Public	left	None	14	mod_related_items
12	☐ Wrapper			10	Public	left	None	32	mod_wrapper
13	☐ Polls			1	Public	right	Varies	1	mod_poll
14	☐ Who's Online			1	Public	right	Varies	8	mod_whosonline
15	☐ Random Image			9	Public	right	None	16	mod_random_image
16	☐ Newsflash			1	Public	top	All	13	mod_newsflash
17	☐ Latest News			4	Public	user1	Varies	6	mod_latestnews
18	☐ Popular			6	Public	user2	Varies	9	mod_mostread
19	☐ Top Menu			1	Public	user3	All	17	mod_mainmenu
20	☐ Search			1	Public	user4	All	15	mod_search

Svaki od modula ima određenu vrednost. Ukoliko više modula ima istu vrednost, recimo "left", biće prikazani zajedno. Kao što se da videti, najveći broj modula ima poziciju "left". To se, naravno, može promeniti. Kliknite na "Login form", recimo. To su podešavanja samog modula.

 Site Module: Edit [Main Menu]

Details	Pages / Items
<p>Title: <input type="text" value="Main Menu"/></p> <p>Show title: ☐ No ☒ Yes</p> <p>Position: <input type="text" value="mainmenu"/></p> <p>Module Order: <input type="text"/></p> <p>Access Level: <input type="text" value="Public"/> Registered Special</p> <p>Published: ☐ No ☒ Yes</p> <p>ID: 3</p> <p>Description: Displays a menu.</p>	<p>Menu Item Link(s):</p> <ul style="list-style-type: none"> All ---- None ---- mainmenu Home mainmenu Joomla! License mainmenu News mainmenu Blog mainmenu Links mainmenu Contact Us mainmenu Search mainmenu News Feeds mainmenu FAQs mainmenu Wrapper ---- usermenu Logout
Parameters	
<p>Menu Class Suffix: <input type="text"/></p> <p>Module Class Suffix: <input type="text"/></p> <hr/> <p>Menu Name: <input type="text" value="mainmenu"/></p> <p>Menu Style: <input type="text" value="Vertical"/></p> <p>Enable Cache: ☐ No ☒ Yes</p> <p>Show Menu Icons: ☐ No ☒ Yes</p> <p>Menu Icon Alignment: ☐ Left ☒ Right</p> <p>Expand Menu: ☐ No ☒ Yes</p> <p>Activate parent: ☐ No ☒ Yes</p>	

Title:	<input type="text" value="Main Menu"/>
Show title:	☐ No ☒ Yes
Position:	<input type="text" value="mainmenu"/>
Module Order:	<input type="text"/>

Jedno od njih je i "Position". Trenutno je nameštena na "left" ali vi možete izabrati bilo koju drugu vrednost iz menija. Predlažem vam da pre svega dobro razmislite koji će vam moduli biti potrebni, kao i gde će se nalaziti na stranicama. Nema razloga da razdvajate module koji će se svakako prikazati spojeno na vašem sajtu, zar ne? Primetićete, takođe, da je broj mogućnosti u meniju "position" nije neograničen te su vam zapravo slobodni user5 - user7. To može ali i ne mora biti dovoljno. Ukoliko imate potrebu za većim izborom možete sami kreirati dodatne pozicije tako što ćete ih ručno dodati putem **Main Menu/Site/Templates Manager/Module Positions**.

Module Positions

#	Position	Description	#	Position	Description
(1)	left		(2)	right	
(3)	top		(4)	bottom	
(5)	inset		(6)	banner	
(7)	header		(8)	footer	
(9)	newsflash		(10)	legals	
(11)	pathway		(12)	toolbar	
(13)	cpanel		(14)	user1	
(15)	user2		(16)	user3	
(17)	user4		(18)	user5	
(19)	user6		(20)	user7	
(21)	user8		(22)	user9	
(23)	advert1		(24)	advert2	
(25)	advert3		(26)	icon	
(27)	debug		(28)	syndicate	
(29)	mainmenu		(30)	polls	
(31)	usermenu		(32)	search	
(33)			(34)		
(35)			(36)		
(37)			(38)		
(39)			(40)		

Tu možete izmeniti i imena postojećih pozicija te na taj način omogućiti sebi da se lakše kasnije snalazite u kodu i da znate šta je šta.

Ukoliko ste otvarali neki od postojećih šablona za Joomla/Mambo mogli ste da primetite da neki od njih imaju malo drugačiji poziv:

```
<?php mosLoadModules ( 'left', -1); ?>
```

Šta je sada ovo -1? Moguće vrednosti su: 0, -1, 1, -2 or -3. Koja je razlika?

0 - osnovna vrednost koja prikazuje sadržaj u koloni:

```
<!-- Individual module --><table cellpadding="0"
cellspacing="0" class="moduletable[suffix]">
  <tr>
    <th valign="top">Module Title</th>
  </tr>
  <tr>
    <td>
      Module output
    </td>
  </tr>
</table>
```

```
<!-- Individual module end -->
```

1 - prikazuje izlazne vrednosti horizontalno. Svaki modul se nalazi u ćeliji tabele koja se kreira:

```
<!-- Module wrapper -->
<table cellspacing="1" cellpadding="0" border="0"
width="100%">
  <tr>
    <td align="top">
      <!-- Individual module -->
      <table cellpadding="0" cellspacing="0"
class="moduletable[suffix]">
        <tr>
          <th valign="top">Module Title</th>
        </tr>
        <tr>
          <td>
            Module output
          </td>
        </tr>
      </table>
      <!-- Individual module end -->
    </td>
    <td align="top">
      <!-- ...the next module... -->
    </td>
  </tr>
</table>
```

-1 - prikazuje izlazne vrednosti u jednom redu bez naslova:

```
Module 1 OutputModule 2 OutputModule 3 Output
```

-2 - izlazne vrednosti su prikazane u X-Mambo formatu:

```
<!-- Individual module -->
<div class="moduletable[suffix]">
  <h3>Module Title</h3>
  Module output
</div>
<!-- Individual module end -->
```

-3 - vrednosti se prikazuju slobodno te omogućavaju zaobljene uglove i sl. :

```
<!-- Individual module -->
<div class="module[suffix]">
```

```

<div>
  <div>
    <div>
      <h3>Module Title</h3>
      Module output
    </div>
  </div>
</div>
<!-- Individual module end -->

```

1.1 Šablon u 45 redova

Pošto smo izveli osnovna podešavanja rasporeda modula možemo početi sa slaganjem naše stranice. Za tu svrhu ću upotrebiti **Vim** editor.

1.1.2 Zaglavlje

Prvi korak pri formiranju valjane strane jeste definisanje zaglavlja iste. Naša strana će se donekle razlikovati od uobičajene jer postoje stvari koje se moraju uneti u zaglavlje kako bi stranica radila kako treba. Pogledajmo kod:

```

<?php
defined( '_VALID_MOS' ) or die( 'Direct Access to this
location is not allowed.' );
// needed to seperate the ISO number from the language file
constant _ISO
$iso = explode( '=', _ISO );
// xml prolog
echo '<?xml version="1.0" encoding="'. $iso[1] .'?" .>';
?>
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0
Transitional//EN" "http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-
transitional.dtd">
<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml" lang="UTF-8">
<head>
<?php
if ( $my->id ) {
    initEditor();
}
?>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; <?php
echo _ISO; ?>" />
<?php mosShowHead(); ?>
<link rel="stylesheet" type="text/css" href="<?php echo

```



```
$mosConfig_live_site; ?>/templates/final/css/style.css" />
</head>
```

Ovaj će kod definisati osnovne parametre koje će imati Vaša Joomla! stranica. Većinu istih ćete podešavati direktno iz Joomla! Admin panela u delu pod nazivom Global configuration. Tamo ćete definisati sve META oznake Vaše stranice. Ono što će nas posebno zanimati je deo koji je ovde ozačen rečju ISO. U pitanju je standardno podešavanje za jezik koji će se prikazivati na našoj stranici. Joomla! ovaj podatak čita iz **languages/ime_jezika.php**. Ukoliko koristite srpski prevod onda je vaše podešavanje UTF-8 i nemate razloga za brigu da li će se naši karakteri prikazati kako treba. Ali ako je podešeno da se koristi engleski jezik nećete imati UTF-8 ali ćete imati probleme sa prikazivanjem nestandardnih karaktera. Ovo se lako može izmeniti. Otvorimo **languages/english.php** u uređivaču teksta i pronađimo 388. red:

```
DEFINE( '_ISO', 'charset=ISO-8859-1' );
```

i promenimo u:

```
DEFINE( '_ISO', 'charset=UTF-8' );
```

Ovim smo rešili pitanje potencijalnog problema sa karakterima.

```
<?php mosShowHead(); ?>
```

će prikazati ono što Joomla! generiše kao HEAD stranice. Kao što možete primetiti još uvek se poziva "mos" što je zaostavština Mambo koda.

```
<link rel="stylesheet" type="text/css" href="<?php echo
$mosConfig_live_site; ?>/templates/debris/css/style.css" />
```

govori gde se tačno nalazi CSS datoteka. Ona bi trebalo da bude u **css** direktorijumu koji smo napravili ranije ali i ne mora. Možete je staviti gde god vam je drago no tako samo možete sebi komplikovati život.

I šta sve ovo daje? Zapravo ništa vidljivo našim posetiocima ali niz jako važnih podataka koje dobijamo tek kada pogledamo izvorni kod stranice:

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>

<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0
Transitional//EN" "http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-
transitional.dtd">
```

```

<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml" lang="UTF-8">
<head>

<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html;
charset=utf-8" />

<script language="JavaScript"
src="http://localhost/web/joomla/includes/js/joomla.javascript.js" type="text/javascript"></script>

<title>testing - Home</title>
<meta name="description" content="Joomla - the dynamic
portal engine and content management system" />
<meta name="keywords" content="Joomla, joomla" />
<meta name="Generator" content="Joomla! - Copyright (C)
2005 Open Source Matters. All rights reserved." />
<meta name="robots" content="index, follow" />

<link rel="shortcut icon"
href="http://localhost/web/joomla/images/favicon.ico" />
<link rel="stylesheet" type="text/css"
href="http://localhost/web/joomla/templates/final/css/style
.css" />
</head>

```

1.1.3 Sadržaj sajta

Sada možemo preći na definisanje ostatka sajta i izgleda svake od komponenti koje će se prikazati na sajtu. Sledi kompletan kod koji će biti upotrebljen a onda i objašnjenje određenih delova istog:

```

<body>
<table>
  <tr>
    <td colspan="2" rowspan="1" id="table_top"><div
id="search"><?php mosLoadModules ( 'search' ); ?></div></td>
  </tr>
  <tr>
    <td colspan="2" rowspan="1" id="logo"></td>
  </tr>
  <tr>
    <td colspan="1" rowspan="2" id="left_menu"><div
id="menu"><?php mosLoadModules ( 'mainmenu' ); ?></div>
    <br /><br />
    <div id="login"><?php mosLoadModules ( 'usermenu' ); ?

```

```

></div>
    <br /><br />
    <div id="poll">
    <?php mosLoadModules ( 'polls', -3); ?>
    </div>
    <br />
    <?php mosLoadModules ( 'syndicate'); ?>
    <br />
    </td>
    <td id="text1"><?php mosMainBody(); ?></td>
  </tr>
<tr>
  <td colspan="2" rowspan="1" id="info">Unofficial
Final Fantasy:Advent Children site &copy; 2005.</td>
  </tr>
</table>
</body>
</html>

```

U daljem tekstu će biti objašnjeno kako postaviti komponente i kako definisati CSS datoteku. Ovde ću dati nekoliko smernica. Detalji samog CSS-a će biti priloženi kao dodatak ovom tekstu pri čemu ću pokušati da potpuno objasnim CSS klase.

Joomla!/Mambo imaju predefinisane neke od klasa CSS-a te je ponekad potrebno integrisati ih u naš CSS pored onih koje sami budemo pravili. Imajte to na umu pri pisanju svojih stranica jer ćete možda nekada imati problema sa definisanjem izgleda stranice i pored toga što ste komponente lepo uredili CSS kodom.

Osnovni kod koji ću definisati na početku će se odnositi na samu stranicu, na slike koje će se prikazivati na njoj i na tabele koje ćemo kreirati:

```

body {
background-color: #5a6463;
margin: 0px;
padding-top: 30px;
}

img {
border-color: transparent;
}

table{
width: 1024px;
text-align: center;
cell-spacing: 0px;
}

```

Ovde je definisana boja pozadine stranice, njene margine kao i prostor koji će se nalaziti na vrhu stranice. Druga klasa će ukloniti okvir oko svih slika koje ćemo postaviti na stranicama. Treća će definisati širinu tabela koje kreiramo kao i poziciju njihovog sadržaja i razmak između ćelija tabele.

Pošto je definisana tabela u koju će se smestiti sadržaj sajta prva informacija koju ćemo prikazati jeste mogućnost pretraživanja tj. komponenta "Search":

```
<tr>
  <td colspan="2" rowspan="1" id="table_top"><div
id="search"><?php mosLoadModules ( 'search' ); ?></div></td>
</tr>
```


Ova komponenta će imati za nas dve zanimljive komponente iz naše CSS datoteke:

```
#table_top{
background-color:#000000;
height:20px;
text-align:right;
border-left:solid 1px #000000;
border-right:solid 1px #000000;
}

#search{
padding-top: 5px;
padding-left:2px;
}
```

Prva će definisati karakteristike reda u kome će se naći komponenta pretrage dok će druga formular za pretragu samo lepo rasporediti u okviru samog reda tabele.

Postavimo sada logo i definišimo da on ima okvir crne boje sa leve i desne strane:

```
<tr>
  <td colspan="2" rowspan="1" id="logo"></td>
</tr>
```

i CSS:

```
#logo{
border-left:solid 1px #000000;
border-right:solid 1px #000000;
}
```

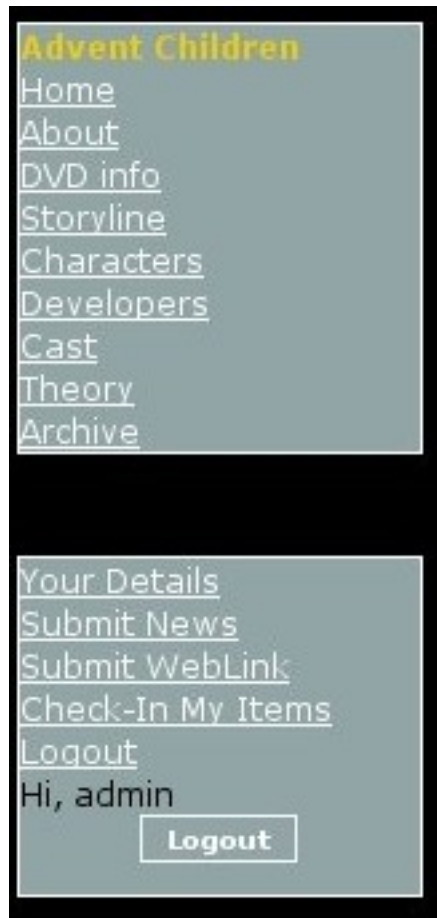

Kao što možete primetiti, ovo je sasvim običan HTML kod. Nema nikakvog PHP koda. Dakle, Joomla!/Mambo nam ostavljaju tu slobodu da definišemo stranicu onako kako mi to želimo te da u to integrišemo PHP kod koji će prikazivati Joomla! komponente.

Sledeće što želimo da pokažemo je kompletan levi meni sa svim komponentama:

```
<tr>
  <td colspan="1" rowspan="2" id="left_menu">
<div id="menu"><?php mosLoadModules ( 'mainmenu'); ?></div>
  <br /><br />
  <div id="login"><?php mosLoadModules ( 'usermenu'); ?
></div>
  <br /><br />
  <div id="poll">
  <?php mosLoadModules ( 'polls', -3); ?>
  </div>
  <br />
  <?php mosLoadModules ( 'syndicate'); ?>
  <br />
```

</td>

Kao što možemo videti, ovde se pozivaju meni, ankete, korisnički meni i sindikacija. Sve što treba da uradimo jeste da pozovemo komponente po imenima koja smo ranije definisali na administracionoj stranici. Svaka od komponenti ima svoj CSS kod koji će je prikazati na nama željen način.

```
#menu{
font-family: Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
font-size: 12px;
font-style: normal;
line-height: normal;
font-weight: normal;
font-variant: normal;
text-transform: none;
text-decoration: none;
text-align: justify;
vertical-align: top;
border: 1px solid #ffffff;
background-color: #91a5a6;
```

```
width:150px;
margin-left:15px;
margin-top:15px;
}

#poll{
font-family: Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
font-size: 12px;
font-style: normal;
line-height: normal;
font-weight: normal;
font-variant: normal;
text-transform: none;
text-decoration: none;
text-align:justify;
vertical-align:top;
border:1px solid #ffffff;
background-color:#91a5a6;
width:150px;
margin-left:15px;
}

#login{
font-family: Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
font-size: 12px;
font-style: normal;
line-height: normal;
font-weight: normal;
font-variant: normal;
text-transform: none;
text-decoration: none;
text-align:justify;
vertical-align:top;
border:1px solid #ffffff;
background-color:#91a5a6;
width:150px;
margin-left:15px;
}

.button {
font-family      : Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
font-style       : normal;
font-size        : 10px;
font-weight      : bold;
background-color : #91a5a6;
border:1px solid #ffffff;
color:#ffffff;
}
```

```
.inputbox {
  font-family      : Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
  font-size        : 10px;
  font-weight      : normal;
  color            : #000000;
  background-color : #91a19e;
  border: 2px #000000;
}

.poll {
  line-height      : 18px;
  font-family: Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
  font-size: 10px;
  font-style: normal;
  line-height: normal;
  font-weight: normal;
  font-variant: normal;
  text-transform: none;
  text-decoration: none;
  text-align:center;
  vertical-align:middle;
  color: #ffffff;
  padding-top:10px;
  border:1px solid #ffffff;
background-color:#7c8d8e;
width:150px;
margin-left:15px;
}

.syndicate{
text-align:center;
font-family: Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
  font-size: 10px;
  font-style: normal;
  line-height: normal;
  font-weight: normal;
  font-variant: normal;
  text-transform: none;
  text-decoration: none;
  text-align:center;
  vertical-align:middle;
  color: #ffffff;
  padding-top:10px;
  border:1px solid #ffffff;
  background-color:#7c8d8e;
width:150px;
margin-left:15px;
}
```



```
.poll label{
  font-family      : Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
  font-size        : 12px;
  font-weight      : normal;
  color            : #000000;
  background-color : #F0CD00;
  border           : 1px #F0CD00;
}
```

Kao što možete videti većina klasa/identifikatora ima slične podatke. Ovde ću skrenuti pažnju na deo koji se nalazi ispod ID #login. Vrednosti koje tu možemo videti su predefinisane u kodu Joomla!/Mambo te ih u HTML kodu ne moramo pozivati. Dovoljno je da ih definišemo u CSS datoteci.

Leva ćelija tabele će prikazati sam sadržaj sajta:

```
<td id="text1"><?php mosMainBody(); ?></td>
```

ID "tekst1" će definisati izgled teksta koji će se prikazati:

```
#text1{
padding-left:10px;
border-right:solid 1px #000000;
border-top:solid 1px #000000;
vertical-align:top;
font-family: Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
font-size: 12px;
font-style: normal;
line-height: normal;
font-weight: normal;
font-variant: normal;
text-transform: none;
text-decoration: none;
text-align:justify;
vertical-align:middle;
color: #ffffff;
padding-right:10px;
}
```

Poslednji red tabele će prikazati neki vid informacija o samom sajtu:

```
<tr>
  <td colspan="2" rowspan="1" id="info">Unofficial
  Final Fantasy:Advent Children site &copy; 2005.</td>
</tr>
```

Izgled ovog dela ćemo definisati sledećim kodom u CSS-u:

```
#info{
font-family: Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
font-size: 10px;
font-style: normal;
line-height: normal;
font-weight: normal;
font-variant: normal;
text-transform: none;
color: #8a9994;
text-decoration: none;
text-align:center;
background-color:#000000;
height:15px;
border-right:solid 1px #000000;
}
```

Kao što sam već napomenuo kod našeg CMS-a već ima definisane određene CSS klase koje ne moramo pozivati pri kreiranju HTML koda već ih samo valja definisati u CSS datoteci. Taj kod se odnosi na naslove kategorija, kreiranje datuma itd.:

```
.sectiontableheader {
background-color : ;
color : #F0CD00;
font-weight : bold;
font-size: 12px;
}

.sectiontableentry1 {
background-color : transparent;
}

.sectiontableentry2 {
background-color : transparent;
}

.sectiontableentry2 radio{
font-family : Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
font-size : 12px;
font-weight : normal;
color : #000000;
background-color : #F0CD00;
border : 1px #F0CD00;
}
```

```

.small {
  font-family      : Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
  font-size        : 12px;
  color            : #F0CD00;
  text-decoration  : none;
  font-weight      : bold;
}

.smalldark {
  font-family      : Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
  font-size        : 12px;
  color            : #FFA500;
  text-decoration  : none;
  font-weight      : normal;
}

#contentpane select{
font-family      : Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
  font-size        : 12px;
  font-weight      : normal;
  color            : #000000;
  background-color : #F0CD00;
  border           : 1px #F0CD00;
}

.contentpaneopen {
  border : hidden;
  width: 100%;
  padding: 1px;
}

.contentheading, .componentheading {
  font-family      : Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
  font-size        : 12px;
  font-weight      : bold;
  color            : #FFA500;
  text-align       : center;
}

.createdate {
  font-family      : Arial, Helvetica, sans-serif;
  font-size        : 9px;
  color            : #FFA500;
  text-align       : left;
}

```

Ostaje nam još da definišemo izgled linkova na našim stranicama:

```
a:link {
    font-family: Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
    font-style: normal;
    line-height: normal;
    font-variant: normal;
    text-transform: none;
    color: #ffffff;
    text-decoration: underline;
}
a:visited {
    font-family: Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
    font-style: normal;
    line-height: normal;
    font-variant: normal;
    text-transform: none;
    color: #ffffff;
    text-decoration: underline;
}
a:hover {
    font-family: Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
    font-style: normal;
    line-height: normal;
    font-weight: bold;
    font-variant: normal;
    text-transform: none;
    color: #ffffff;
    text-decoration: underline;
}
```

Dosadašnji tekst će svakako biti razumljiv onima koji imaju iskustva u radu sa CSS i HTML kodom. Nekome ko se u ovo upušta po prvi put gotovo ništa neće biti jasno. Savet takvima je da ne odustaju lako već da polako uđu u čarobni svet HTML-a i CSS-a. Za početak pogledajte reference na <http://www.w3c.org/>

Dodatak

1.0 Zašto CSS? Šta je to W3C?

Zamislite svet bez standarda u kome svako radi stvari na svoj način. I sama pomisao pomalo plaši jer u svetu bez standarda i sama ideja o bilo kakvom napretku predstavlja apsurd. A sada probajte da zamislite da je Internet jedno mesto gde svako pravi sajtove kako mu drago, koristi kod na način na koji mu je drago i gde svaka softverska firma pravi programe kako joj drago. Komunikacija na takvoj mreži bi bila praktično nemoguća. Baš iz tog razloga je stvorena organizacija koja će postavljati određena pravila za razvoj Interneta i komunikacije na istom. Ta organizacija nosi ime World Wide Web Consortium ili W3C. Ukoliko posetite njihovu prezentaciju na <http://www.w3c.org/> moćićete da vidite na čemu sve to oni rade i da mnoge od njihovih standarda i sami primenjujete a da to ni ne znate.

HTML jezik je od samog početka dizajniran da označava podatke koje prikazuje a ne da ih opisuje tj. ukrašava. Smisao HTML-a nije da boji vaš tekst u zeleno i da u pozadinu stavlja sliku. Za tu svrhu postoji jedan drugi W3C standard koji nosi ime CSS – Cascading Style Sheet. Dve odvojene komponente koje će saradnjom prikazati sadržaj onako kako mi to želimo, poštujući opšte standarde na Internetu. Na taj način će svaki korisnik bez obzira na to koji operativni sistem ili pretraživač koristi naš sadržaj videti istovetno kao i svi ostali. Da li vam sada cela priča o standardizaciji i razdvajanju koda i izgleda postaje jasnija?

CSS datoteke služe da se u njima definišu one stvari kojima ne treba opterećivati HTML kod – vrsta slova, veličina, boja, pozicija teksta itd. Kao što ste mogli videti u tekstu u kome sam objasnio kako se pravi tema za Joomla! nigde nisam koristio HTML da opišem svoj sadržaj već sam za to koristio eksterni CSS kod a u HTML-u samo pozivao klase/identifikatore koji će opisati sadržaj. Primer za to nam može biti deo sajta u kome se prikazuju tekstovi:

```
<td id="text1"><?php mosMainBody(); ?></td>
```

Ovde nigde ne možete videti koje je boje, veličine ili pozicije tekst koji će se prikazati. Vidi se samo poziv već definisanog izgleda iz CSS datoteke – **id="text1"**. Kako će ovaj tekst izgledati definišemo na sledeći način:

```
#text1{
padding-left:10px;
border-right:solid 1px #000000;
border-top:solid 1px #000000;
vertical-align:top;
font-family: Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
font-size: 12px;
font-style: normal;
```

```
line-height: normal;
font-weight: normal;
font-variant: normal;
text-transform: none;
text-decoration: none;
text-align: justify;
vertical-align: middle;
color: #ffffff;
padding-right: 10px;
}
```

Kao što ste mogli da primetite moja CSS datoteka ima dve vrste selektora tj. načina na koji sam definisao izgled. Jedni imaju tačku ispred sebe dok drugi znak #. O čemu se radi?

CSS omogućava definisanje ove dve vrste selektora u zavisnosti od vaših potreba. Prvi nosi ime klasa (class) dok je drugi identifikator (ID).

Selektor klase vam dozvoljava da povežete pravilo o stilu sa specifičnom pojavom elementa umesto sa svakom pojavom elementa. Recimo, u HTML dokumentu možete da imate različite vrste pasusa. Jedni mogu biti apstraktni, drugi pak obični. Možda ćete poželeti da apstrakte pasuse formatirate na jedan način a obične na drugi. Kako bi smo ih razlikovali napisaćemo ih na sledeći način:

```
<p class="abs">Ovo je apstraktni pasus!</p>
```

```
<p>Ovo je običan pasus.</p>
```

Da biste kreirali pravila o njima u stilu koja će se posebno odnositi na jedan a posebno na drugi pasus koristićete sledeći kod:

```
p.abs {
font-family: Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
font-size: 12px;
}
```

```
p {
font-family: Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
font-size: 9px;
}
```

Prvo pravilo će biti primenjeno na sve one pasuse koji nose u sebi klasu "abs" dok će drugi pravilo biti primenjivano na sve ostale pasuse.

Identifikator je pravilo koje nije povezano ni sa jednim elementom iz HTML koda

ali se može dodeliti bilo kom od njih. To vam ostavlja slobodu za posebna definisanja pojedinih elemenata koje kreirate.

```
#abs {  
font-family: Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;  
font-size: 12px;  
}
```

Imajte na umu jedno, HTML nije stvoren da bi opisao ono što želite prikazati već da taj sadržaj označi. Nemojte nepotrebno sakatiti svoj HTML kod ubacivanjem nepotrebno opisivanja. Na taj način ćete sebi olakšati buduće izmene jer nećete morati stotinu puta da menjate izgled u HTML kodu a korisnicima ćete omogućiti da bez obzira na vrstu pretraživača vide sadržaj istovetno.

2.0 Interpunkcija i sintaksa u CSS

Interpunkcija igra jako važnu ulogu u pisanju CSS koga. Sledi tabela sa spiskom interpunkcijskih simbola koje možete koristiti:

Znak interpunkcije	Ime	Opis
{ }	velika zagrada	Sadrži deklaracije u pravilu o stilu
:	dve tačke	Odvaja karakteristike od vrednosti u deklaracijama
.	tačka	Dodaje indentifikator klase selektoru
,	zarez	Odvaja više selektora u pravilu o stilu
;	tračka i zarez	Odvaja više deklaracija u pravilu o stilu

CSS specifikaciju predstavlja zaista pozamašna količina podataka za koju, na žalost, trenutno nemam vremena da detaljno obradim. Kompletnu specifikaciju CSS vrednosti možete naći na zvaničnom sajtu W3C-a:

<http://www.w3.org/TR/REC-CSS2/css2.txt> a ukoliko želite detaljno da upoznate CSS toplo preporučujem da posetite: <http://www.w3.org/Style/CSS/>

Uputstvo za izradu teme za Joomla! 1.0.x i Mambo 4.5.2.x v1.0

Autor: Marko Milenović

Koordinator Joomla! prevodilačkog tima i administrator partnerskog sajta

markom [at] joomlaserbia.com

<http://www.joomlaserbia.com/>

Copyright (c) 2006, Joomla Serbia
All rights reserved.

Redistribution and use in source and binary forms, with or without modification, are permitted provided that the following conditions are met:

- Redistributions of source code must retain the above copyright notice, this list of conditions and the following disclaimer.
- Redistributions in binary form must reproduce the above copyright notice, this list of conditions and the following disclaimer in the documentation and/or other materials provided with the distribution.
- Neither the name of the Joomla Serbia nor the names of its contributors may be used to endorse or promote products derived from this software without specific prior written permission.

THIS SOFTWARE IS PROVIDED BY THE COPYRIGHT HOLDERS AND CONTRIBUTORS "AS IS" AND ANY EXPRESS OR IMPLIED WARRANTIES, INCLUDING, BUT NOT LIMITED TO, THE IMPLIED WARRANTIES OF MERCHANTABILITY AND FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE ARE DISCLAIMED. IN NO EVENT SHALL THE COPYRIGHT OWNER OR CONTRIBUTORS BE LIABLE FOR ANY DIRECT, INDIRECT, INCIDENTAL, SPECIAL, EXEMPLARY, OR CONSEQUENTIAL DAMAGES (INCLUDING, BUT NOT LIMITED TO, PROCUREMENT OF SUBSTITUTE GOODS OR SERVICES; LOSS OF USE, DATA, OR PROFITS; OR BUSINESS INTERRUPTION) HOWEVER CAUSED AND ON ANY THEORY OF LIABILITY, WHETHER IN CONTRACT, STRICT LIABILITY, OR TORT (INCLUDING NEGLIGENCE OR OTHERWISE) ARISING IN ANY WAY OUT OF THE USE OF THIS SOFTWARE, EVEN IF ADVISED OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

Poslednji put ažurirano 08.01.2006.

Velika zahvalnost srpskoj Joomla! zajednici na podršci, kritikama i sugestijama.

